

OP NAAR EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

3 VRAGEN AAN MARION TJIN-THAM-SJIN

Er zijn maar weinig landen die zowel in relatieve als absolute zin zoveel exporteren en importeren als Nederland. Om de negatieve effecten van internationale handel op mens en milieu te beperken en misschien zelfs wel meerwaarde te creëren op deze vlakken, is het nodig om de internationale handel te verduurzamen.

Er is geen eenduidige definitie over wat duurzaam handelen precies is. Bernedine Bos, Programmamanager Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen bij MVO Nederland: “Bij duurzame handel gaat het niet alleen over de effecten op het milieu. Ook moet er worden gedacht aan de effecten op sociale aspecten, zoals mensen, natuur en economie, oftewel people-planet-profit.” Wél zijn er de internationaal opgestelde OE-SO-richtlijnen, die duidelijk maken wat er op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) van internationaal opererende bedrijven wordt verwacht.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame handel gaan hand in hand en worden steeds belangrijker voor zowel bedrijven als de consument. Bos: “Bedrijven worden zich steeds meer bewust van de problematiek rondom handel en stellen zich vaker als doel om deze problemen op te lossen. Een belangrijke ontwikkeling vanuit MVO-perspectief is dat bedrijven er ook niet vies van zijn om er geld aan te verdienen en MVO inzetten om een goed verhaal te creëren

Bos: “Bij duurzame handel gaat het niet alleen over de effecten op het milieu.”

Motz: “Bedrijven zien ‘ergens anders het verschil maken’ als een extra uitdaging.”

rondom hun product of dienst.” Ook Marjolaine Motz, Business Consultant Value Chain Development & CSR bij Fair & Sustainable Consulting, ziet een verandering in de gedachtegang van bedrijven: “Neem bijvoorbeeld het thema ‘leefbaar loon’. Vroeger vonden bedrijven dat te ingewikkeld en wilden zij daar niets van hebben, terwijl het nu een belangrijk, actueel thema is.”

Waarom bedrijven juist nu hoog inzetten op MVO en duurzame handel, kent geen eenduidig antwoord. “Bedrijven willen steeds vaker iets betekenen voor de maatschappij, zodat zij trots kunnen zijn op hun organisatie. Ook zijn we in Neder-

“Er zal een grote stroming komen van lokaal geproduceerde, hergebruikte goederen, waardoor de handel met landen buiten Europa zal afnemen.”

land innovatief op technologisch en sociaal gebied en hebben we de kennis om ergens anders het verschil te maken. Dit zien bedrijven als een extra uitdaging”, verklaart Bos. Motz denkt dat de toename in duurzaamheidsprogramma’s ook een reden kan zijn voor bedrijven om zich meer te richten op duurzame handel. “Er ontstaan steeds meer publiek-private partnerships die de duurzaamheid van een bepaalde regio of sector op willen vijzelen. Dit maakt het aantrekkelijk voor bedrijven om in duurzame handel te investeren, omdat zij nu verbeteringen in hun handelsketen kunnen aanbrengen met behulp van extern geld”, aldus Motz.

Mandy Kraakman

FEITEN

In 2016 heeft het tweede kabinet-Rutte het programma ‘Nederland circulair in 2050’ naar de Tweede Kamer gestuurd. De doelstelling is dat Nederland in 2050 helemaal circulair zal zijn door zoveel mogelijk duurzaam gewonnen, hernieuwbare en algemeen beschikbare grondstoffen te gebruiken. De tussendoelstelling is dat er voor 2030 al 50 procent minder gebruik zal worden gemaakt van primaire abiotische grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen).

VERANTWOORD ONDERNEMEN

Ook in het buitenland houden we ons bezig met MVO en duurzaamheid. U leest er meer over op analysenederland.nl.

Eigenaar Splendid China.

Waarom is China interessant voor Nederlandse bedrijven?

“China is de tweede economie van de wereld en zal waarschijnlijk in 2032 Amerika hebben ingehaald. Met een groeiende middenklasse van reeds 400 miljoen mensen stijgt ook de vraag naar kwalitatief betere, duurere producten en diensten uit het Westen. Als exportmarkt is China dus zeker interessant!”

Waarop moet je letten als je zaken met Chinese bedrijven doet?

“Een goede lokale partner vinden is het belangrijkste knelpunt. Daarnaast vormen ook betalingsrisico’s, wet- en regelgeving, invoerbelemmingen, marktkennis, cultuurverschillen en de taalbarrière belangrijke hindernissen.”

“Weet met wie je zaken doet en wees gewaarschuwd als Chinese bedrijven je benaderen met een onwaarschijnlijk mooi aanbod. If it looks too good to be true, it often is too good to be true!”

Hoe kan men zich het beste voorbereiden op een zakelijke reis naar China?

“Zorg voor goede juridische IP bescherming voordat u ook maar een stap in China zet. Een zakelijke cultuurtraining is een aanrader en vergeet niet om marketingmateriaal in het Chinees mee te nemen. Tenslotte: denk niet dat alle Chinezen nu Engels spreken en schakel voor de zekerheid een eigen tolk in!”

Angelina Hammond

ADVERTORIAL – GESPONSORDE CONTENT

cnv Internationaal

“Handelsverdragen moeten ook maatregelen bevatten als werknemersrechten worden geschonden, want vrijhandel mag niet leiden tot verslechtering van arbeidsomstandigheden. Daarom moeten werknemersbelangen in internationale handelsverdragen net zoveel aandacht krijgen als investeerdersbelangen. Laat de Internationale Arbeidsorganisatie ILO hierin een prominente rol spelen”, aldus Arend van Wijngaarden, voorzitter van CNV Internationaal.

Handelsverdragen bevatten steeds vaker zogenoemde ‘duurzaamheidshoofdstukken’, waarin de bescherming van werknemers is geregeld. Maar die afspraken zijn niet hard genoeg.

Binnen het vrijhandelsakkoord CETA (2017) tussen de Europese Unie en Canada, is onder druk van de vakbonden, een instrument ontwikkeld waarmee landen de bescherming van werkenden kunnen verbeteren en optreden tegen schendingen. Maar als dat niet gebeurt kunnen vakbonden zelf geen zaken voor de rechter brengen. Op schendingen van werknemersrechten staan geen sancties, terwijl investeerders landen voor de rechtbank kunnen dagen als een regering een beslissing neemt die een negatief effect kan hebben op de winsten van dat bedrijf.

Van Wijngaarden: “Het is niet te rechtvaardigen dat de rechten van investeerders in handelsovereenkomsten tot achter de komma zijn uitgewerkt en beschermd, terwijl dit niet geldt voor werknemersrechten. Ik kan dat niet uitleggen aan onze leden. En ook niet aan onze partnervakbonden in bijvoorbeeld Colombia of Indonesië waar arbeidsrechten ernstig worden geschonden.”

“We blijven werken aan maatschappelijk verantwoord ondernemen voor het bedrijfsleven. Maar een veel sterkere rol voor de enige internationale arbeidsorganisatie waarin regeringen, werkgeversorganisaties en werknemers om de tafel zitten: de International Labour Organisation (ILO), is daarbij cruciaal. ILO-verdragen omvatten belangrijke werknemersrechten. Daarom moet de ILO betrokken worden bij geschillenbeslechting, waarbij dan automatisch ook vakbonden zijn vertegenwoordigd.” Van Wijngaarden vervolgt: “De ILO-verdragen moeten het hart vormen van internationale handelsovereenkomsten. Vakbonden moeten een stem krijgen in de controle en aansluitend moeten maatregelen - via de ILO – mogelijk zijn als mensenrechten niet worden nageleefd.”

www.cnvinternationaal.nl

“Zet maatregelen tegen schending werknemersrechten in internationale handelsverdragen”

Arend van Wijngaarden,
Voorzitter CNV Internationaal